

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav asijských studií

Obor Teorie a dějiny literatur zemí Asie a Afriky

Autoreferát (teze) disertační práce

Mgr. et. Mgr. Veronika Abbasová

Téma homosexuality v dílech japonských modernistů

The Theme of Homosexuality in the Works of Japanese Modernists

Vedoucí práce: Mgr. Martin Tírala, PhD.

2019

1. Cíle práce, obecné představení tématu a motivace jeho volby

Práce si klade za cíl je zjistit, jakými způsoby je mužská homosexualita zobrazena v dílech vybraných autorů japonské moderny.

Konkrétně se podrobně věnuje dílům čtyřem autorům japonské literární moderny: Horiho Tacua 堀辰雄 (1904-53), Kawabaty Jasunariho 川端康成 (1899-1972), Hamaa Širóa 浜尾四郎 (1896-1935) a Edogawy Ranpa 江戸川乱歩 (1894-1965). Z těchto čtyř autorů bývají jako modernisté tradičně pojímáni pouze první dva, jejichž díla spadají převážně do oblasti čisté literatury (*džun bungaku* 純文学). Oblast literatury populární (*taišū bungaku* 大衆文化), které se – konkrétně v podobě převážně detektivní tvorby – věnovali Hamao Širó a Edogawa Ranpo, bývá z tradičních definic modernismu, tj. takových, které modernistické tendence nacházejí pouze v čisté literatuře, vyloučena. Tato práce vychází z širší koncepce modernistické literatury, která problematizuje binární opozici čisté a populární literatury a nachází stejné znaky – byť vyjádřené jinými prostředky – v obou skupinách. Tato koncepce pracuje s termínem *lidový modernismus* (vernacular modernism), označujícím „řadu forem vyjádření, včetně, ale nejen, různých forem tištěných, zvukových a vizuálních médií zaměřených na populární nebo masové publikum a vznikajících v důsledku stejných socio-historických sil a událostí, které vedly k známějším úspěchům v oblasti vysokého umění, které byly dosud identifikovány nálepkou modernismus“ (Omori 2003: 54).

Důvodem, proč jsem se zaměřila právě na tematiku homosexuality, je skutečnost, že na jejím zobrazení můžeme dobře pozorovat rozdíly mezi západem a japonskou společností. Velmi zjednodušeně se dá říci, že japonská společnost, která ve svém vývoji až na krátké období¹ nebyla ovlivněna křesťanskou morálkou, v průběhu své historie přistupovala k homosexualitě tolerantněji. Sodomie (potažmo mužská homosexualita) byla postavena mimo zákon až v roce 1873 (tedy krátce po otevření Japonska západu), avšak do roku 1882, kdy byl příslušný článek z trestního zákoníku opět vyjmut, byl uplatňován pouze minimálně. V japonském denním tisku z konce devatenáctého století nalezneme mnoho článků o homosexuálních praktikách na univerzitách a vojenských akademiích. V článku v periodiku *Eastern World* z 19. února roku 1898 se můžeme dočíst, že je

¹ Druhá polovina šestnáctého až začátek sedmnáctého století, kdy do země přijížděli západní misionáři. Ani tento vliv se však neprojevoval globálně, ale spíše jen na některých místech.

„homosexualita...mezi tokijskými studenty natolik rozšířená, že se dospívající chlapani v noci bojí vycházet“ (McLelland 2000:26). Ovšem je třeba pochopit, že zde veřejnost nepobuřovala speciálně homosexualita, ale sexuální aktivita mládeže v jakékoliv podobě. I kdyby se studenti ve svých aktivitách zaměřovali na dívky, nic by se tím nezměnilo, protože problémem zde nebyla volba sexuálního objektu, ale sama aktivita, narušující disciplínu studentů.

Relativně benevolentní přístup japonské společnosti k homosexualitě se nutně projevil i v její literární percepci. V japonském starověku je homosexuální tematika spíše výjimkou; všeobecně známá je epizoda z románu *Příběh prince Gendžiho* (Gendži monogatari 源氏物語), kde titulní hrdina ve frustraci z odmítnutí dívky svede jejího mladšího bratra.

V průběhu čtrnáctého století se v literatuře i ve výtvarném umění hojně objevovalo téma homosexuálních vztahů mezi mnichy v buddhistických kláštorech. Nemravný svitek *Čigo no sóši* 稚児之草子 (Svitek chrámového pomocníka) z roku 1321 obsahuje písemné popisy homosexuálních hrátek doprovázené explicitními ilustracemi. První z takzvaných *čigo monogatari* 稚児物語 se objevilo v roce 1377 a v průběhu období Muromači 室町 následovalo sedm dalších (Iwata 1974: 140).

Velkou oblibu homosexuální látka dosahuje ve vrcholném japonském středověku – v období Tokugawa 徳川 (1603-1868), kde najdeme oblibu milostných příběhů o *nanšoku* 男色, mužské lásce, odehrávající se nejčastěji ve čtyřech kontextech – k již dříve zpracovávaným vztahům mezi mnichy v prostředí klášterů se přidávají také vztahy mezi samuraji, mezi herci a jejich patrony v prostředí divadel, ale také mezi řemeslníky (vztahy mezi mistry a učni). Obsáhlou sbírku takových příběhů obsahuje *Velké zrcadlo mužské lásky* (Nanšoku ókagami 男色大鑑, 1687) nejznámějšího soudobého prozaika Ihary Saikakua².

Následující období Meidži 明治 (1868-1912) s sebou přineslo snahu o vyrovnání se se západní společností prostřednictvím její nápodoby. Vrchol těchto snah vedl nejen k přejímání západních oděvů a způsobu stravování či pořádání plesů v západním stylu, ale částečně i k odlišnému přístupu k sexualitě; homosexualita se stala společensky stigmatizovanou a v literatuře tohoto období se s ní setkáme jen zřídka. Zde však hraje roli i specifická povaha literatury tohoto období, které má

²井原西鶴 (1642-1693)

některé rysy společné s českým národním obrozením. Tisíciletá literární tradice se musela vypořádat s hnutím *genbun-ichi* 言文一致 – snahou o uvedení hovorového jazyka do literatury, bouřlivou politickou situací po otevření Japonska, jejíž reflexí se stal žánr politického románu – a v neposlední řadě masivním vlivem do té doby neznámé západní literatury.

K tomuto vyrovnání došlo dokonale až v období následujícím, zhruba odpovídajícímu mezidobí mezi světovými válkami, kdy nejlepší autoři dokázali spojit bohatý arzenál stylů, motivů a postupů západní literatury s domácí tradicí. Jedním z témat, které ze západu přicházelo, byla erotika, a mnozí japonští autoři se nebáli tohoto tématu zhostit – a někteří se nezalekli ani jeho ještě kontroverznější podoby, totiž erotiky homosexuální.

Období po druhé světové válce přineslo v japonské literatuře ještě větší uvolněnost z hlediska zpracování do té doby tabuizovaných témat (kanibalismus, incest, sadomasochismus atd.). Současně stoupá obliba komiksů manga; v sedmdesátých letech 20. století se jako jejich žánr objevilo tzv. *šónen ai* 少年愛³, zaměřující se na příběhy o lásce mezi muži, respektive *bišóneny* 美少年 (krásnými mladými chlapci). Tyto příběhy postupně dosáhly takové obliby, že se v poslední době staly jedním z vývozních artiklů japonské pop-kultury na západ.

Cílem této práce je zjistit, jakým způsobem se s tematikou mužské homosexuality setkáváme v dílech vybraných autorů japonské moderny, neboť se domnívám, že právě toto období je důležitým článkem, který spojuje domácí literární tradici s moderní pop-kulturou, z jejíhož studia můžeme pochopit mnohé o současné japonské společnosti. V závěru rovněž ukazují, jak toto modernistické zobrazení ovlivnilo o několik desetiletí později vzniklý žánr *šónen ai*/BL.

2. Metodologická východiska práce

Teoreticko-metodologický rámec práce tvoří hlavně teorie queer, vycházející z poststrukturalismu. Jedním z východisek poststrukturálního myšlení je filozofická operace zvaná dekonstrukce (Jacques Derrida), tj. myšlenka, že neexistuje nic stojící mimo systém, k čemu by se pak mohl systém odkazovat, a proto lze každý metafyzický systém zakládající se na zdánlivě

³ Cca od 90. let 20. století je manga a ženská literatura pojednávající o lásce mezi chlapci či muži souhrnně označována anglicismem *bóizu rabu* ボーイラブ, obvykle zkracovaným písmeny BL. Rovněž se můžeme setkat i s termínem *jaoi* やおい.

nenapadnutelném základě dekonstruovat. Zakládající principy metafyzických systémů se totiž běžně definují tím, co vylučují, pomocí „opakované artikulace jinakosti druhých (othering) vylučování jim přisuzovaných charakteristik ze své vlastní identity“ (Zábrodská 2009: 29). Tyto systémy stojí na binárních opozicích, jako jsou muž-žena, heterosexuální-homosexuální, kultura-příroda, kdy každá kategorie předpokládá svou zásadní jinakost od druhé, a díky tomu nabývá svůj specifický význam. Při analýze literárních děl bývá dekonstrukce uplatněna právě na tyto binární opozice, což probíhá i v analýzách v této disertační práci.

Druhým důležitým východiskem poststrukturálního myšlení je Foucaultův pojem diskurz, který označuje způsob chápání a porozumění skutečnosti v určité epoše a oboru, který se charakteristickým způsobem promítá do jazyka a podstatně tak ovlivňuje jeho možnosti. V tomto přístupu se literatura stává jedním z mnoha vzájemně se ovlivňujících diskurzů a při zkoumání toho, jakým způsobem je v určitých literárních dílech zobrazeno téma homosexuality, tato práce přihlíží také k diskurzům mimoliterárním, konkrétně právnímu a lékařskému, a k jejich pojmání této problematiky.

Poststrukturalistické myšlení ovlivnilo formování queer teorie, která se zabývá právě těmi sexualitami/identitami/vztahy, jež se vymykají tradičnímu binárnímu dělení na ženy a muže či heterosexuály a homosexuály, jinými slovy „dramatizují nekonzistence v údajně stabilních vztazích mezi chromozomálním pohlavím, genderem a sexuální touhou“ (Jagose 1996: 3). Důležitými pojmy queer teorie z hlediska této práce jsou homosocialita a homosociální kontinuum, s kterými přišla Eve Kosofsky Sedgwicková v práci *Between Men: English Literature and Male Homosocial Desire* (1985).

Homosocialitu zde definuje jako způsob mužského sblížení s trojúhelníkovou strukturou. V tomto trojúhelníku tvořeném dvěma muži a jednou ženou vzniká intenzivní, ale nikoliv sexuální pouto mezi oběma muži, a žena představuje prostředníka, pomocí kterého je toto pouto vyjádřeno. Mezi homosocialitou a homosexualitou podle Sedgwickové existuje kontinuum, které spojuje „muže milující muže“ stojící na jednom jeho konci a „muže podporující zájmy mužů“ na straně druhé. V některých předmoderních patriarchálních společnostech, jako bylo starověké Řecko, anebo právě před-meidžiovské Japonsko, bylo toto „homosociální kontinuum“ takřka nepřerušeno. V moderní společnosti však existuje relativně nový předěl mezi heterosexualitou a homosexualitou, který způsobil narušení tohoto kontinua (Vincent 2012: 3).

V této práci se neomezují pouze na čistě poststrukturalistický či queer přístup, který popisuje literaturu ve smyslu její demystifikace, dívá se na ni jako „na zvnějšku viděný“ diskurz, který je těsně spjat s diskurzí ostatními, a tím odhlíží specifičnosti literatury jako takové a její poetické dimenze. To jsem v této práci neměla v úmyslu, ovšem jejím cílem je vybraná díla analyzovat (také) s ohledem na mimoliterární a mimo-textové podmínky, a to konstituující podmínky historické a společenské

Metoda rozrušování binárních opozic diskurzivní analýzy je v této disertační práci doplněna konkrétními strategiemi založenými na metodologii Martina C. Putny, který nachází v konkrétních dílech tři různé typy zobrazování homosexuální zkušenosti: sublimaci, stylizaci a manifestaci, a obdobné metodologii G. Pflugfeldera, který používá pojem marginalizace.

3. Struktura práce

Tato práce má následující strukturu: po krátkém úvodu do problematiky mužské homosexuality a jejího vnímání v Japonsku je v kapitole 1.5 s názvem *Dvě tváře japonského modernismu* vymezen pojem japonská modernistická literatura/*modanizumu bungaku* モダニズム文学, tak jak je používán v této práci. Stručně lze říci, že na rozdíl od starších definic (Hirano Ken⁴, Donald Keene⁵) pracuje s širším pojetím japonské modernistické literatury, do které jsou vedle čisté literatury (*džun bungaku* 純文学) zde řazena i díla populární literatury (*taišú bungaku* 大衆文化) ze stejného období.

Druhá kapitola *Homosexualita a (literární) věda* shrnuje metodologická východiska, ze kterých práce vychází. V zásadě lze říci, že je tato disertační práce založena na metodologických východiscích poststrukturalismu a queer teorie, a to již na rovině volby tématu, kterým je marginalizovaná sexuální orientace, která po dlouhou dobu představovala v literatuře i literární vědě tabu. Poststrukturalistické myšlení problematizuje zdánlivě samozřejmé kategorie, jako je například sexualita, a jak píše Brownyn Daviesová, „to, co je viditelné, již nemusí být chápáno

⁴平野謙 (1907-1978)

⁵ 1922-2019

jako dané, normální a nevyhnutelné, ani nemusí být ztotožňováno s tzv. žádoucím stavem světa“ (Zábrodská 2008: 9).

Konkrétně je použita diskurzivní analýza a rozrušování binárních opozic, na kterých stojí společenské konstrukty sexuality a genderu. Tyto přístupy jsou doplněny konkrétními strategiemi Martina C. Putny a Gregory M. Pflugeldera, kteří používají kombinaci analýzy témat a textových strategií spolu s biografickými a autobiografickými svědectvími o autorovi, aby v literárních dílech hledali různé typy zobrazování homosexuální zkušenosti.

Název třetí kapitoly *Nástin historie recepce a reflexe mužské homosexuality v Japonsku* mluví sám za sebe; představuje vývoj problematiky od starověku do 30. let dvacátého století s důrazem na uměleckou reflexi mužské homosexuality. Od období Tokugawa je pozornost věnována jednotlivým diskurzům, které ohledně mužské homosexuality vznikly – právnímu, lékařskému a populárnímu.

Touto kapitolou končí teoreticko-historická část práce. Následující čtvrtá a pátá kapitola s názvy *Bišónen no bigaku: estetizace lásky chlapců* a *Henkaku a hentai: demonizace lásky mužů* představují praktickou část, ve které přistupuji k analýzám románu *Šónen* Kawabaty Jasunariho, povídky *Mojuru hoho* Horiho Tacua, románu *Kotó no oni* Edogawy Ranpa a povídky *Akuma no deši* Hamaa Širóa.

V závěru shrnuji, jaké způsoby ve svých dílech zvolila vybraná čtveřice autorů pro zobrazení tématu mužské homosexuality, a uvádím vlivy, které jejich tvorba měla na vznik žánru BL.

4. Přehled odborné literatury

Obecnému tématu historie mužské homosexuality v Japonsku se věnoval hlavně Gary Leupp v monografii *Male Colors: The Construction of Homosexuality in Tokugawa Japan* (1995). Těžištěm jeho práce je sice období Tokugawa, nabízí však i stručný přehled problematiky od začátku japonské historie.

Na Leuppa navázal Gregory M. Pflugfelder ve své studii *Cartographies of Desire: Male-male Sexuality in Japanese Discourse, 1600–1950* (1999), která postupuje v historii dále až do konce druhé světové války. Prací, která se věnuje tématu mužské homosexuality v druhé polovině

dvacátého století, je pak *Male Homosexuality in Modern Japan: Cultural Myths and Social Realities* (2000) Marka McLellanda.

Japonští akademičtí autoři téma takto vyčerpávajícím způsobem dosud nepojali, jak píše Macubara Kokuši v doslovu k japonskému vydání Leuppovy monografie. Existují populárně pojatá díla, jako např. *Nihon nanšoku monogatari: Nara džidai no kizoku kara Meidži no bungó made* (Příběh mužské lásky v Japonsku: od narských šlechticů po meidžiovské literáty, 2015), jehož autorem je Takemicu Makoto,⁶ a rovněž početné dílčí studie, jako např. *Bušidó to erosu* (*Kodex samuraje bušidó a eros*, 1995) Udžiieho Mikita⁷, které ale nebyly vhodné z hlediska teoreticko-historické části této práce, ve které bylo mým cílem nastínit kontext vnímání mužské homosexuality v průběhu japonské historie. V tomto ohledu mi posloužily zejména práce Leuppa a Pflugfeldera a do menší míry pak McLellanda.

Pokud jde o zpracování literárněvědných analýz, pracovala jsem s Pflugfelderovým pojmem marginalizace, a dále jsem využila disertační práci Kuroiwy Júičiho⁸ *Kihanka sareru seiai kannen to sono hen'jó: Nihon kindai bungaku ni okeru dansei dóseiai hjóšó* (Standardizovaný koncept sexuální lásky a jeho změny: reprezentace mužské homosexuality v japonské modernistické literatuře, 2008), která ukazuje na posun reprezentace homosexuality od děl Moriho Ógaie⁹ k dílům Horiho Tacua a Edogawy Ranpa.

Rovněž jsem se opírala o monografii *Writing the Love of Boys: Origins of Bishōnen Culture in Modernist Japanese Literature* (2011), ve které Jeffrey Angles analyzuje díla Murajamy Kaity,¹⁰ Inagakiho Taruha¹¹ a Edogawy Ranpa, a studii *Two-Timing Modernity: Homosocial Narrative in Modern Japanese Fiction* (2012) J. Keitha Vincenta, soustředící se na díla Moriho Ógaie, Nacumeho Sósekiho,¹² Hamaa Širóa a Mišimy Jukia.¹³

⁶武光誠 *1950

⁷氏家幹人 *1954

⁸黒岩裕市

⁹森鷗外 (1862-1922)

¹⁰村山槐多 (1896-1919)

¹¹稲垣足穂 (1900-1977)

¹²夏目漱石 (1867-1912)

¹³三島由紀夫 (1925-1970)

5. Závěry

Z provedených analýz vybraných děl čtyř japonských modernistů jsem vysledovala dva trendy zobrazování tématu mužské homosexuality, které jsem reflektovala rozdělením analýz do dvou kapitol, jež jsem pojmenovala „Bišónen no bigaku – estetizace lásky chlapců“ a „Henkaku a hentai: démonizace lásky mužů“.

První dvojici analyzovaných děl, román *Šónen* Kawabaty Jasunariho a povídku *Mojuru hoho* Horiho Tacua, spojuje to, že se odehrávají ve školním prostředí, a jejich tématem je láska mužského vypravěče ke spolužákovi – *bišónenovi*, tedy krásnému chlapci.

Tento krásný chlapec – objekt lásky vypravěče má v obou dílech společné to, že se vymyká binárním genderovým kategoriím; těm se v dílech vymykají i další postavy.

V obou dílech mužská homosexualita mizí po dosažení dospělosti – hovoříme proto o marginalizaci homosexuality do období dospívání. K tomu se přidává i marginalizace do minulosti, jelikož obě díla jsou vyprávěna z perspektivy staršího vypravěče ohlížejícího se za svým mladším já.

Tato perspektiva vyprávění umocňuje pojetí homosexuality jako přechodné fáze vývoje dospívajících chlapců, které v obou dílech převládá. Setkáváme se ale i s typem „nebezpečnější“ homosexuality jako inherentní součástí jedince, která s dospíváním nemizí.

U Kawabaty se do jisté míry setkáváme s patologizací homosexuality, a to hlavně kvůli použitému jazyku, např. adjektiv jako „zvrhlý“, „zvrácený“.

V mnohem větší míře jsem však tuto patologizaci shledala v druhé dvojici analyzovaných děl, v románu Edogawy Ranpa *Kotó no oni* a povídce Hamaa Širóa *Akuma no deši*. V případě *Kotó no oni* se jedná o použití patologizujícího jazyka, kdy cokoliv související s homosexualitou je opakovaně pojmenovááno výrazy jako divný, zvrácený apod. Jsou tak rovněž označovány i další aspekty související s postavou Morota, které nejsou přímo spojeny s jeho sexualitou, což vyjadřuje homosexualitu ne jako pouze projev chování, ale jako vlastní podstatu jedince. V *Akuma no deši* se pak patologizace mění až v démonizaci.

V případě obou děl je ovšem patologizace při bližším čtení vždy nějakým způsobem vyvážena, ať už např. tím, že je homosexuální postavě poskytnut prostor pro sebevyjádření v případě *Kotó no oni*, nebo využitím nespolehlivého vypravěče v případě *Akuma no deši*.

Z jiných textů víme, že oba autoři s homosexualitou sympatizovali. Patologizaci v analyzovaných dílech tedy můžeme brát jako ústupek cenzuře a čtenářskému vkusu spíše než vyjádření jejich osobního přesvědčení; v Hamaově případě se rovněž jedná o záměrně satirické vyjádření absurdity homofobie.

Seznam použité literatury

I. Prameny – analyzovaná díla

Angles, Jeffrey, přel. „The Execution of Ten'ichibō by Hamao Shirō“, in *Critical Asian Studies* 37 (2), str. 305-321, 2005.

Hamao, Širó. „Akuma no deši.“ In: *Nihon tantei šósecu zenšú 5 – Hamao Širó šú*. Tókjó: Sógensha, 1985. Dostupné také z: https://www.aozora.gr.jp/cards/000289/files/51270_47963.html

Hamao, Širó. „Kare ga korošita ka.“ In: *Nihon tantei šósecu zenšú 5 – Hamao Širó šú*. Tókjó: Sógensha, 1985. Dostupné také z: https://www.aozora.gr.jp/cards/000289/files/51271_47964.html

Hamao, Širó. *The Devil's Disciple*. London: Hesperus Press, 2011. (přel. J. Keith Vincent)

Hirano, Aju. *Negačibu kotó no oni*. Vlastním nákladem, 1993.

Hori, Tacuo. „Bukijóna tenši“. In: *Hori Tacuo zenšú 1*. Tókjó: Čikuma šobó, 1977. Dostupné také z:

https://www.aozora.gr.jp/cards/001030/files/4819_30040.html

Hori, Tacuo. „Kao“, In *Hori Tacuo zenšú 1*, Tókjó: Čikuma šobó, 1977.

Hori, Tacuo. *Kaze tačinu*. Tókjó: Kadokawa Šoten, 1950.

Hori, Tacuo. „Les Joues en Feu“, in *The Showa Anthology*, Tokyo and New York: Kodansha International, 1989. (přel. Jack Rucinski)

Kawabata, Jasunari. „Šónen“, in *Kawabata Jasunari zenšú 9*. Tókjó: Šinčóša, 1969.

Kawabata, Jasunari. „Tanečnice z Izu“ in Winkelhöferová, Vlasta (ed.), *Tanečnice z Izu a jiné prózy*, Odeon, Praha, 1988. (přel. Vlasta Winkelhöferová)

Kawabata, Jasunari. *Tenohira no šósecu*. Tókjó: Šinčóša, 1989.

Kawabata, Yasunari. *Dancing Girl from Izu and Other Stories*. Washington, D.C.: Counterpoint, 1998. (přel. J. Martin Holman)

Kawabata, Yasunari. *L'Adolescent*. Paris: Albin Michel, 1992. (přel. Suzanne Rosset)

Mori, Ógai. *Vita sexualis*. Praha: Argo, 1996. (přel. Dita Horáková)

Ranpo, Edogawa. „Ranpo učiake banaši“ in: *Čikuma Nihon bungaku zenšú*, Tókjó: Čkuma šobó, 1991.

Ranpo, Edogawa. *Kotó no oni*. Šunjó dóšoten, 1987.

II. Sekundární literatura v japonštině

Čiba, Kameo. „Šinkankakuha no tandžó“, in Itó, Sei et al. (eds.), *Šinkankakuha bungakušú*, Tókjó: Kódanša, 1980.

Genšin. *Ódžójóšú*. Tókjó: Tokuma šoten, 1972.

Gonda, Mandži. *Nihon tantei sakka ron*. Tókjó: Gen'eidžó, 1976.

Habuto, Eidži a Sawada, Džundžiró. *Hentai seijokuron*. Tókjó: Šun'jódóšoten, 1915.

Hamao, Širó. „Dóseaikó“, in *Fudžin saron* 2 (9), str. 136–42, 1930.

Hamao, Širó. „Futatabi dóseiai ni cuite“, in *Fudžin saron* 2 (11), str. 58–65, 1930b.

Hirabajaši, Hacunosuke. „Tantei šósecudan no šokeikó.“ In: *Hirabajaši Hacunosuke tantei šósecu sen* 2. Tókjó: Ronsóša, 2003. Dostupné také z: https://www.aozora.gr.jp/cards/000221/files/48118_41622.html

Hori, Tacuo. „Hori Tacuo sakuhinšú daiči – Sei kazoku atogaki“, in *Hori Tacuo zenšú* 4, Tókjó: Čikuma šobó, str. 254-260, 1978.

Hori, Tacuo. „Proust V“, in *Hori Tacuo zenšú* 7, Tókjó: Čikuma šobó, str. 75-140, 1979.

- Iwata, Džun'iči. *Hončó nanšoku kó*. Ise: Kogawa šoten, 1974.
- Jumeno, Kjúsaku. „Ajakaši no cudzumi“ in *Jumeno Kjúsaku zenšú 1*, , Tókjó: San'iči šobó, str. 7-43, 1969.
- Karatani, Kódžin. *Kindai Nihon no hihjó 1*. Tókjó: Fukutake šoten, 1990.
- Kawabata, Jasunari. „Hidžó“, in *Kawabata Jasunari zenšú 2*, Tókjó: Šinčóša, str. 127-153, 1980.
- Kawabata, Jasunari. „Hori Tacuo ‚Mojuru hoho‘ susisen no kotoba“, in *Kawabata Jasunari zenšú 34*, Tókjó: Šinčóša, str. 206-207, 1982.
- Kawabata, Jasunari. „Izu no odoriko no sakuša“, in *Kawabata Jasunari zenšú 33*, Tókjó: Šinčóša, str. 222-231, 1982b.
- Kawabata, Jasunari. „Sókan no dží“, „“, in *Bungei džidai 1 (1)*, str. 7-10, 1924.
- Kawabata, Jasunari. „Šinšin sakka no šinkeikó kaiseču“, in *Bungei džidai 2 (1)*, str. 2-10, 1925.
- Kobajaši, Takaši. *Ukijoe*. Tókjó: Kódanša International, 1982.
- Koike, Tógoró. *Kóšoku monogatari*. Tókjó: Kamakura insacu, 1963.
- Koniši Džin'iči. *Nihon no koten 3 – Miči: čúsei no rinen*. Tókjó: Kódanša, 1975.
- Kozakai, Fuboku. „Ni-sen dóka wo jomu“, in *Šinseinen 4 (5)*, str. 264–65, 1923.
- Kuroiwa, Júiči. *Kihanka sareru seiai kannen to sono hen'jó: Nihon kindai bungaku ni okeru dansei dóseiai hjóšó*. Disertační práce, Univerzita Hitocubaši, 2008.
- Naikaku kirokukjoku, ed. *Hóki bunrui taizen*. Tókjó: Hara šobó, 1980.
- Nakai, Hideo. „Otokotači wo toriko ni šita Šinseinen,“ in *Burútasu (2)*, 1980.
- Odagiri, Hideo. *Gendai bungakuši 2*. Tókjó: Šúeiša, 1975.
- Ranpo, Edogawa. „Nihon no tantei šósecu“ in *Edogawa ranpo zenšú 16*, Tókjó: Kódanša, 1979.
- Ranpo, Edogawa. *Tantei šósecu jondžúnen 1*. Tókjó: Kódanša, 1979b.
- Sawada, Džundžiró. *Šinpi naru dóseiai 2*. Tókjó: Tenkadó šobó, 1920.

Torigoe Bunzō, ed. *Šinpen nihon koten bungaku zenšū 75: Čikamacu Monzaemon šū*. Tókjó: Šógakukan, 1998.

Waseda daigaku Curuta mondžo kenkjúkai, ed. *Nihon keihó sóan kaigi hikki*. Tókjó: Waseda daigaku šuppanbu, 1977.

Watanabe, Mami. „Hori Tacuo ‚Proust ni kan suru nóto‘“, in *Šówa bungaku kenkjú* 44 (3), str. 78-93, 2002.

III. Sekundární literatura v ostatních jazycích

Angles, Jeffrey. *Writing the love of boys: origins of Bishónen culture in modernist Japanese literature*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2011.

Aoyama, Tomoko. „Male homosexuality as treated by Japanese women writers.“ In McCormack, G. a Sugimoto, Y. (eds.), *The Japanese Trajectory: Modernization and Beyond*, New York: Cambridge University Press, str. 186-204, 1998.

Boswell, John. „Revolutions, Universals and Sexual Categories“. In Boyers and Steiner (eds.), *Homosexuality: Sacrilege, Vision, Politics*. New York: Salmagundi, 1983.

Clerici, Nathen. „Madness, mystery and abnormality in the writing of Yumeno Kyūsaku,“ in *Japan Forum* 28 (4), str. 439-464, 2016.

Cocteau, Jean. *Veliký skok: studentský příběh*. Beroun: Antonín Šefl, 1924. (přel. Jaroslav Poch)

Collcutt, Martin. *Five Mountains: The Rinzai Zen Monastic Institution in Medieval Japan*. Cambridge, Mass.: Published by Council on East Asian Studies, Harvard University; distributed by Harvard University Press, 1981.

Foucault, Michel. *Dějiny sexuality I: Vůle k věděni*. Praha: Herrmann & synové, 1999. (přel. Čestmír Pelikán).

Freud, Sigmund. *Tři úvahy o sexuální teorii*. Praha: Alois Srdce, 1926. (přel. Václav Srdce)

Griffin, Roger. *Modernism and Fascism*. New York: Palgrave Macmillan, 2007.

Halperin, David M. *One hundred years of homosexuality: and other essays on Greek love*. New York: Routledge, 1990.

Hamill Sato, Barbara. *Japanese Women and Modanizumu: The Emergence of a New Women's Culture in the 1920s*. Disertační práce, Columbia University, 1994.

Hartley, Barbara. „The ambivalent object of desire: Contesting gender hegemonies in Kawabata Yasunari's *Shōnen*,“ in *Asian Studies Review* 30(2), str. 123–140, 2006.

Childers, Joseph a Hentzi, Gary, eds., *The Columbia Dictionary of Modern Literary and Cultural Criticism*. New York: Columbia University Press, 1995.

Jagose, Annamarie. *Queer theory: an introduction*. New York: New York University Press, 1996.

Jamamoto, Cunetomo. *Hagakure: moudrost samuraje z kraje Saga*. Adamov: Temple, 2004. (přel. Bob Hýsek)

Jošida, Kenkó. „Psáno z dlouhé chvíle.“ In *Zápisky z volných chvíl*, Praha, Odeon 1984. (přel. P. Geisler)

Kawana, Sari. *Murder most modern: detective fiction and Japanese culture*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2008.

Keene, Donald. *Dawn to the West: Japanese literature of the modern era*. New York: Holt, Rinehart, and Winston, 1984.

Leupp, Gary P. *Male colors: the construction of homosexuality in Tokugawa Japan*. Berkeley, CA: University of California Press, 1997.

Matsunaga, Daigan and Alicia. *The Buddhist Concept of Hell*. New York: Philosophical Library, 1972.

McCullough, Helen Craig, přel. *Yoshitsune: A Fifteenth-Century Japanese Chronicle*. Stanford, Ca.: Stanford University Press, 1966.

McLelland, Mark J. *Male homosexuality in modern Japan: cultural myths and social realities*. Richmond: Curzon, 2000.

McRobbie, Angela. *Aktuální témata kulturních studií*. Praha: Portál, 2006. (přel. Denisa Šmejkalová)

Mills, D. E. *A Collection of Tales from Uji: A Study and Translation of Uji Shui Monogatari*. Cambridge: Cambridge University Press, 1970.

Nünning, Ansgar, ed. *Lexikon teorie literatury a kultury: koncepce - osobnosti - základní pojmy*. Brno: Host, 2006.

Omori, Kyoko. *Detecting Japanese Vernacular Modernism: Shinseinen Magazine and the Development of the Tantei Shōsetsu Genre, 1920-1931*. Disertační práce, The Ohio State University, 2003.

Pearl, Monica B. *Alien Tears: Mourning, Melancholia and Identity in AIDS Literature*. Disertační práce, University of Warwick, 1999.

Pflugfelder, Gregory M. *Cartographies of desire: male-male sexuality in Japanese discourse, 1600-1950*. Berkeley: University of California Press, 2007.

Platón. *Symposion*. Praha: Oikoymenh, 2005. (přel. František Novotný)

Proust, Marcel. *Hledání ztraceného času IV: Sodoma a Gomora I a II*. Praha: Odeon, 1983. (přel. Jiří Pechar)

Putna, Martin C. *Homosexualita v dějinách české kultury*. Praha: Academia, 2011.

Robertson, Jennifer. „The politics of androgyny in Japan: Sexual subversion in the theater and beyond,” in *American Ethnologist* 19(3), str. 419–442, 2006.

Roden, Donald. „Taishō culture and the problem of gender ambivalence”. In J. Thomas Rimer (ed.), *Culture and identity: Japanese intellectuals during the interwar years*, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1990.

Roden, Donald. *Schooldays in Imperial Japan: A Study in the Culture of a Student Elite*. Berkeley: University of California Press, 1980.

Rucinski, J. D. *An introduction to the literature of Hori Tatsuo*. Disertační práce, University of Hawaii, 1977.

Saeki, Junko. „From Iro (Eros) to Ai=Love: The Case of Tsubouchi Shōyō“. In Levy, Indra, ed., *Translation in Modern Japan*. Routledge, USA and Canada, 2011. (přel. Indra Levy)

Saikaku, Ihara. *Největší rozkošnice*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996. (přel. Miroslav Novák)

Sakai, Cécile. *Kawabata, le clair-obscur: essai sur une écriture de l'ambiguïté*. Paris: Presses universitaires de France, 2001.

Sedgwick, Eve Kosofsky. *Between Men: English Literature and Male Homosocial Desire*. New York: Columbia University Press, 1985.

Sedgwick, Eve Kosofsky. *Epistemology of the Closet*. Berkeley: University of California Press, 1990.

Spargo, Tsamin. *Foucault a teorie podivného*. Praha: Triton, 2001. (přel. Jaroslav Vacek)

Spence, Jonathan D. *The memory palace of Matteo Ricci*. New York: Viking Penguin, 1984.

Starrs, Roy. *Rethinking Japanese modernism*. Boston: Global Oriental, 2012.

Sullivan, Nikki. *A Critical Introduction to Queer Theory*. New York: New York University Press, 2003.

Suter, Rebecca. „Science Fiction as Subversive Hypothesis: Henkaku tantei shosetsu between Entertainment and Enlightenment,“ in *Japanese Studies* 31 (2), str. 267-277, 2011.

Šikibu, Murasaki. *Příběh prince Gendžiho 1*. Praha: Paseka, 2002. (přel. Karel Fiala)

Takeda, Izumo, Šóroku Mijoši a Senjú Namiki. *47 róninů: příběh jako z čítanky, aneb, Pokladnice samurajské věrnosti*. Praha: Argo, 2014. (přel. Jana Ryndová)

Van Gulik, Robert Hans. *Sexuální život ve staré Číně: úvodní přehled čínské sexuality a společnosti zhruba od roku 1500 př.n.l. do roku 1644 n.l.* Praha: Academia, 2009. (přel. Jan a Karolina Beranovi)

Vincent, Keith. *Two-timing Modernity: Homosocial Narrative in Modern Japanese Fiction*. Cambridge, Mass.: Harvard University Asia Center, 2012.

Williams, Raymond. *The Politics Of Modernism*. London: Verso, 1989.

Yamashita, Tomoko: Survey: 78% of Japanese in 20s to 50s favor legal gay marriages. In: The Asahi Shinbun [online] 28.1.2019 [cit. 2019-09-22]. Dostupné z: <http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201901280009.html>

Zábrodská, Kateřina. *Variace na gender: poststrukturalismus, diskurzivní analýza a genderová identita*. Praha: Academia, 2009.

Přehled dosavadních odborných aktivit

Odborná publikační činnost:

1. Vysokoškolské kvalifikační práce:

- Úspěšně obhájená bakalářská práce *Adaptace starší látky u Akutagawy a Dazaie* (2009)
- Úspěšně obhájená diplomová práce *Translatologická analýza vybraných literárních textů přeložených z češtiny do japonštiny* (2012)
- Úspěšně obhájená diplomová práce *Fanfikce a intertextualita* (2013)

2. Monografie

- *Fanfikce. ženská literatura nové doby*. Praha: Vydavatelství FF UK, 2018.

3. Studie

- *An Instance of Translation Censorship: Kei Kurisu's Translation of Němcová's The Grandmother*. In: Tírala, Martin (Ed.). *Distant Symbols and Close Signs: Japanese Studies in Central Europe 2013*, s. 58–68. Praha: Nová vlna, 2013.
- *The Lonely Island of Queerness: Manifestations of Early Shōwa Homosexuality Discourse in Edogawa Ranpo's Kotō no Oni*. In: *The Asian Conference on Asian Studies 2014 – Official Conference Proceedings*, ISSN: 2187-4735, 2014, s. 25–34.
- *The Portrayal of Homosexuality and Queer Elements in Tatsuo Hori's Les Joues en Feu*. *Silva Iaponicarum*, č. 47/48, 2017, s. 11–22.
- *The Modernist Roots of the Shōnen Ai Genre*. In: *Crossing Time and Space: From the Perspective of Japanese Studies*, s. 131–143. Praha: Nová vlna, 2019.
- *My Brother, My Lover, My God: the Queer Relationship in Kawabata Yasunari's*. In: *JAPANologists' PLAYGROUND 2018 @ COPERNICUS: To celebrate the Decennial of Japanese Studies in Toruń: Official Conference Proceedings*, připravuje se.

4. Články

- *Textové pytláčení: fanfikce - parazitická literatura?* A2, roč. 9, 2013, č. 20, s. 7
- *Prehistorie fanfiction: Literární manipulace* Lógr, roč. 3, 2013, č. 10, s. 53–55
- *Fan fiction v českém prostředí.* Lógr, roč. 3, 2013, č. 10, s. 75–76
- *Kreativita, nikoli krádež: apologie fanfiktční tvorby.* A2, roč. 11, 2015, č. 23, s. 5
- „*Ošukej mě,*“ řekla Katniss. A2, roč. 13, 2017, č. 24, s. 10
- *V šuplíku náckově prázdno.* Host 7 dní online, 22.8. 2018, <http://www.h7o.cz/v-supliku-nackoveprazdno/?fbclid=IwAR2QJMwCbLzLzmPXKY4KtIH9RicPwuScIQNHS0uGglAWpUyYoFW6d7N3WLk>

5. Příspěvky na konferencích

- „People who are not there – social commentary in the works of Shūsuke Michio, Yukito Ayatsuji and Keigo Higashino“, prosloveno na konferenci Japanese Civilization: Tokens and Manifestations v Krakově (14–17. listopadu 2013)
- „Homosexuální tematika u vybraných japonských modernistů“, prosloveno na konferenci Nové výzkumy v orientalistice V., FF UK v Praze (16. května 2014)
- „The Lonely Island of Queerness: Manifestations of Early Shōwa Homosexuality Discourse in Edogawa Ranpo’s Kotō no Oni“, prosloveno na konferenci The Asian Conference on Asian Studies 2014 v Ósace (29. května–1.června 2014)
- „The Modernist Roots of the Shōnen-ai Genre“, prosloveno na konferenci Crossing Time and Space From the Perspective of Japanese Studies v Praze (26–27. září 2014)
- „Boys’ Love and Slash – 50 Years of Women Enjoying Male-Male Erotica in Japan and the West“, prosloveno na konferenci Japan NOW: A Snapshot of Contemporary Japanese Language, Culture and Society pořádané Univerzitou Palackého v Olomouci (9–10. listopadu 2018)
- „My Brother, My Lover, My God: the Queer Relationship in Kawabata Yasunari’s Shōnen“, prosloveno na konferenci JAPANologists’ PLAYGROUND 2018 @ COPERNICUS: To celebrate the Decennial of Japanese Studies in Toruń v Toruni (29.listopadu–1.prosince 2018)

- „Abnormal Modernism of Hamao Shirō’s Heterodox Mystery Fiction“, prosloveno na konferenci Congress on Historiography and Source Studies of Asia And Africa: On the Occasion of the 150th Anniversary of Academician Vasily V. Barthold (1869–1930) pořádanou Petrohradskou státní univerzitou v Petrohradě (19–21.6 2019)

6. Recenze

- Nenechat se pohřbít – Haruki Murakami: Po otřesech.
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/27347/murakami-haruki-po-otresech>
- Detektivka naruby – Keigo Higašino: Oddanost podezřelého X.
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/31159/higasino-keigo-oddanost-podezreleho-x>
- Kolej do neznáma – Haruki Murakami: 1Q84.
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/30929/murakami-haruki-1q84>
- Otázky nechte kočkám – Haruki Murakami: 1Q84. 1Q84: Kniha 3.
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/32757/murakami-haruki-1q84-kniha-3>
- Murakamiho honba za smyslem – Haruki Murakami: Hon na ovci.
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/36561/murakami-haruki-hon-na-ovci>
- Útok na establishment? – Haruki Murakami: Útok na pekárnu.
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/37591/murakami-haruki-utok-na-pekarnu>
- Jak obstát tváří tvář Božímu mlčení – Šúsaku Endó: Mlčení.
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/38067/endo-susaku-mlceni>
- Je Murakami sňatkový podvodník? – Haruki Murakami: Spisovatel jako povolání
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/38259/murakami-haruki-spisovatel-jako-povolani>
- Tři země, tři domovy a dvojí globalizace – Antonín Líman: Tři země, tři domovy
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/38421/liman-antonin-tri-zeme-tri-domovy>
- Murakamiho trochu otřepané narozeniny – Haruki Murakami: Birthday girl
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39229/murakami-haruki-birthday-girl>
- Moudrost žebravého mnicha – Taneda Santóka: Tráva podél cesty
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39271/santoka-taneda-trava-podel-cesty>
- Nový Orient: Antologie japonské literatury
<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39809/novy-orient-antologie-japonske-literatury>
- Dětský úžas japonského agronoma – Kendži Mijazawa: Noc na galaktické železnici

<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39903/mijazawa-kendzi-noc-na-galakticke-zeleznici>

- Manželka a matka na plný úvazek – Veronika Ageiwa: Deník japonské manželky

<http://www.iliteratura.cz/Clanek/40265/ageiwa-veronika-denik-japonske-manzelky>

- Japonsko a Západ jako jin a jang – Šúsaku Endó: samuraj

<http://www.iliteratura.cz/Clanek/40391/endo-susaku-samuraj>

- Temnější než obvykle, ale uvařený ze starých osvědčených surovin – Haruki Murakami: Komturova smrt

<http://www.iliteratura.cz/Clanek/40825/murakami-haruki-komturova-smrt>

- Nepovažujme svět kolem sebe za jediný, který existuje – Naoki Higašida: Sedmkrát upadnout, osmkrát vstát

<http://www.iliteratura.cz/Clanek/41047/higasida-naoki-sedmkrat-upadnout-osmkrat-vstat>

- Zatloukání vyčnívajícího hřebíku – Sajaka Murata: Za sklem.

<http://www.iliteratura.cz/Clanek/41181/murata-sajaka-za-sklem>